

Núm.2 Tardor 2004

LA REVISTA DE CAMPINS

CONTINGUTS

- Festa Major
- Editorial
- Reptes per un futur immediat
- Cinyell verd
- Àlbum
- Tres mesos de ciència
- Opinió
- LAjuntament informa
- LEscola
- Veus de Campins
- Confidències d'un fill
- Temps era temps
- La Xarxa informa
- Passejades - Gan Garrell
- Racó del fotogràf
- Presentació de la Mostela
- Notícies
- La Mostela somrient
- Llibreta de camp
- Torsió sota el cel
- Articles Riche
- Enric Vellvé
- JM*. Tòth
- Arles Riche
- El mestreE
- Arme Riche
- Francesc Montasell
- Iguel M Ruiz
- Joan Danés
- Joan López
- Quim Reberté
- Arles Riche
- J. Ilovera- C.Puch e
- Ferran Cartes

FESTA MAJOR 2004

Un altre any ens ha trobat la Festa Major immersos en les nostres dèries particulars. Un altre any hem procurat no faltar-hi, i també, com molts altres anys, l'amenaça de pluja, més o menys confirmada, ha estat el neguit que ens ha fet simultanejar l'esperança del bon temps amb el recel de la tronada.

La mirada ensopida de la mainada, que no va poder mullar-se amb escuma, contrasta amb l'expressió enlluernada dels qui volien entendre els misteris de la màgia.

Teatre, habaneres, coca, ball, sardanes, àpets compartits, festa en definitiva, va ser tot allò que ni la pluja, ni la popularitat creixent d'en Bush van poder enterbolir.

LA MOSTELA

no comparteix necessàriament les
opinions expressades en les
col·laboracions signades pels seus
autors.

PORTADA:

Festa a Can Pons el 14/9/1911

Foto cedida per Josep Mª Tohà - Can Pitarra

LA MOSTELA

La revista de Campins. Núm. 2. TARDOR 2004.

COORDINACIÓ: Carles Puche.

COL-LABORADORS:

Enric Vellvé, J.M^a. Tohà, el mestre, Carme Puche, Francesc Montasell, Miquel A. Ruiz, Joan Danés,
Joan López, Quim Reberté, Josep Llovera, Ferran Cartes.FOTOGRAFIES: Joan López, Carles Puche,
Quim Reberté, Carme Puche. CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: Carme Giralt. MAQUETACIÓ: Estudi
Puche S.L. IMPRESSIÓ: Gráficas Sierra S.L. DIPÒSIT LEGAL: B-32221-2004. Per qualsevol con-
sulta adreceu-vos a Carles Puche, tel. 938475270. Correu Electrònic: carles@estudipuche.com

Diu en que després de l'u ve el dos. Aquesta irrefutable llei matemàtica, també s'ha complert en la Mostela que tot just estrenada la tardor, veu aparèixer el seu número dos després d'haver editat el seu primer número per l'estiu.

Sorprenentment anem a més i en aquest exemplar incorporem nous col·laboradors i noves seccions que, si no passa res, seguirem mantenint.

Una d'aquestes noves seccions correrà a càrrec d'en Quim Reberté que ens parlarà del món de la fotografia i de com podem fer bones instantànies amb la nostra màquina.

També iniciem el nou espai Tres mesos de ciència, on hi podreu trobar tot allò que s'ha descobert i què ha passat en el món de la ciència durant els tres mesos que dura la redacció de la Mostela. En aquest número ens inciten a qüestionar la puresa del ruc català.

Estrenem també una secció d'opinió on esperem publicar-hi allò que ens vulgueu explicar o bé informar sobre qualsevol fet que cregueu pot ser interessant.

L'Enric Vellver, s'estrena amb un article d'urbanisme que esperem sigui la primera d'un seguit de reflexions sobre com ell entén l'ordenació urbanística i la intervenció arquitectònica.

La Festa Major ocupa un lloc destacat en aquest número, sortint a la Portada, a l'àlbum i a la doble pàgina de fotografies.

En la llibreta de camp hi podreu trobar l'història i la semblança d'una campinenca poc coneguda per la resta de vilatans.

Una altra veu de Campins, aquest cop la de la Pepita Perepoch, ens explica vivències i records d'un Campins, a cops, enyorat.

Passejarem per un altre racó del nostre municipi de la mà d'en Joan, mentre ens posem al dia de la climatologia de Campins explicada per en Miquel Àngel, o tot saborejant la poesia que ens proposa en Sisco.

Ens podrem endinsar en el passat, mirant les fotos que ens ha facilitat en Josep Maria per l'àlbum i sabrem quants anys té la nostra escola llegint l'article del mestre.

L'Ajuntament també hi és present amb el seu informatiu i finalment, en tancar la Mostela podreu admirar un exemple de l'obra d'en Ferran Cartes.

Bé, espero que la disfruteu i la feu servir, amb aquesta intenció l'hem muntat i escrit, perquè esdevingui eina útil i lectura esperada.

CARLES PUCHE

Des que vaig aparèixer al Baix Montseny, ara deu fer uns 26 anys, sempre havia sentit que Campins era un lloc amb un microclima privilegiat que l'havia fet famós molt abans de l'existència dels restaurants, sobretot entre aquells que patien algun tipus d'enfermetat relacionada amb l'aparell respiratori o locomotor, com ara bronquitis, reuma o fins i tot insuficiència cardíaca.

Aquesta fama va fer que em piqués la curiositat i em va portar a preguntar, sempre que se'm presentava l'ocasió, sobre aquesta peculiaritat climàtica per verificar-ne la seva veracitat.

Des de metges fins a veïns, passant per barcelonins i gent forastera, al llarg d'aquests anys m'han confirmat l'èxit de més d'una curació i de multitud de millories, advertides per malalts que fent cas d'aquesta fama, havien passat una temporada al nostre poble o fins i tot s'hi havien afincat, buscant la curació dels seus mals.

La proximitat del Montseny i un cop confirmada la veracitat de l'existència d'aquest microclima amb propietats curatives, van fer que Campins es convertís per a mi en el lloc somniat i al mateix temps inaccessible on poder viure.

Però la vida dóna voltes, i volta que voltaràs, el somni d'aquell pallarès amb pretensions baixmontsenyenes es va fer realitat i avui, després de tres anys de gaudir d'una casa a Campins, tot just començo a creure'm que el paisatge

montsenyenc que es veu des de la meua finestra no és un miratge.

Però tornant al microclima que ha donat fama a Campins i que possiblement sigui el patrimoni més important del municipi, penso que s'està fent ben poc per conservar-lo, doncs no tinc constància que ni l'Ajuntament, ni la Diputació ni la Generalitat, ni el Ministerio de Medio Ambiente, ni la Comunitat Europea i tampoc cap particular estiguin fent cap estudi de la incidència que les actuals i futures actuacions urbanístiques poden portar en quant al possible deteriorament del nostre particular i benefactor clima.

Només uns petits apunts: si es desforesta el municipi sense reposar la massa arbrada, ben segur que augmentarà la temperatura. Si es donen permisos d'obra, sense preveure els serveis necessaris com ara la depuració de l'aigua, canviarem el funcionament de les rieres.

Si es segueixen donant permisos per construir piscines particulars, haurem de sobreexplotar la ja minsa disponibilitat d'aigua, la qual cosa provocarà més sequera amb el conseqüent augment de la temperatura.

Aquest canvi climàtic, per petit que sigui, amb tota seguretat farà desaparèixer algunes espècies faunístiques i florístiques i en farà aparèixer de noves i augmentar el número d'altres existents, de tal manera que d'aquí uns anys (no massa), pot ser que la nostra climatologia benefactora sigui només un record emvejat per les noves generacions esclavitzades per l'aire condicionat.

Gaudir de la natura és un privilegi envejat per molts i a l'abast d'una minoria, i quan dic a l'abast no vull dir proximitat física, sino accessibilitat.

Campins forma part d'un entorn natural extraordinari que li ha donat una identitat pròpia que el fa únic i que no hauria de perdre; és més, aquesta identitat pròpia s'hauria de potenciar tot i creant un model de espai on viure.

Ens tobem immersos en una etapa d'explosió urbanística; Campins també creix, Campins ha de créixer, però amb sentit, amb moderació, fidel a la seva personalitat, sense oblidar el Parc que l'abraça. Hem vist moltes vegades com el creixement perifèric de les poblacions ens allunya cada cop més de la natura, quan hauria de ser l'eina ideal per acostar-la a les persones, introduir-la al nucli urbà i fer accessible allò que tenim tan a prop.

A Campins hi trobem indrets com la Font de Montserrat, la Creu i l'ermita de Sant Guillem, el mateix Parc Natural, i molts d'altres que conviden a la passejada, però que queden arraconats, ja sigui per la fredor del ciment o per la incomoditat del trànsit rodat.

Cinyell Verd no és més que un cinturó que comprimeix les zones verdes, formant un fil peatonal on el vianant n'és el protagonista i en gaudeix només sortir de casa.

Campins hauria de tenir present la natura i la qualitat de vida que aquesta proporciona als seus habitants. No seria l'hora de fer de l'espai verd el segell identificatiu de Campins?.

Ball a la Pça
de la Vila
1/3/1911

Ball a Can Pons
16/12/1911

Ball al costat
de l'església
4/3/1911

La Universitat Jaume I ha patentat, juntament amb investigadors del CSIC i la Universitat Politècnica de València, un nou compost que, per les seves característiques físico-químiques, permet un ampli ventall d'aplicacions tecnològiques. Es tracta dels metalodendrimers, unes molècules que canvien la seva estructura de manera reversible davant d'un estímul extern i que, per tant, podrien funcionar com a interruptors moleculars.

A més, la molècula pot servir per a detectar la presència d'una determinada radiació de llum invisible per al ull humà a una determinada longitud d'ona, com ara els raigs ultraviolats, en llocs on un mínim de radiació pot ocasionar danys greus.

Aplicacions d'aquest tipus farien possible, per exemple, el disseny de pegats que els banyistes podrien utilitzar a la platja per saber a partir de quin moment ja no és convenient prendre més el sol. Per desenvolupar aquesta i d'altres aplicacions, els investigadors busquen socis per explotar la patent.

Un estudi amb més de 2000 infants, fills de dones amb diabetis gestacional (la diabetis que pateixen algunes mares durant l'embaràs), ha revelat que l'obesitat de la mare és un dels factors més decisius que contribueixen a l'aparició de malformacions congènites en els fills, fins i tot més que la gravetat de la diabetis. La recerca, publicada a la revista *Diabetologia*, l'ha dut a terme un equip d'investigadors de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'Hospital de Sant Pau.

Investigadors de la Universitat Jaume I de Castelló i de la Universitat McGill de Mont-real han trobat una relació entre l'acceleració del ritme cardíac que experimenten algunes persones després de la ingesta d'una certa quantitat d'alcohol amb el risc de desenvolupament d'una personalitat sensible a la recompensa i, per tant, a les addiccions.

L'estudi s'ha realitzat de manera longitudinal amb 66 individus sense experiència anterior amb l'alcohol als quals, a edats compreses entre els 16 i els 18 anys, se'ls va administrar una petita quantitat d'etanol per comprovar com reaccionava el seu cor. Als 21 se'ls va passar un qüestionari elaborat per investigadors del Departament de Psicologia de la Universitat Jaume I per tal de mesurar el grau de sensibilitat a la recompensa i al càstig.

A partir dels resultats obtinguts, els autors creuen que l'alteració en el ritme del cor podria funcionar com una eina per a la detecció precoç de persones amb risc de desenvolupar algun tipus d'addicció en el futur.

L'electrocució amb línies elèctriques de distribució és una de les principals causes de mortalitat de diverses espècies d'aus a Catalunya, algunes d'elles molt amenaçades. Una de les més afectades és l'àliga perdiguera (*Hieraaetus fasciatus*), de la qual en queden menys de 70 parelles adultes en tot l'àmbit català.

Arran l'efectivitat de les accions fetes en el marc del primer conveni 2000-2004, en aquest segon conveni 2004-2006 els tres organismes es plantegen intensificar les accions per tal que el risc d'electrocució de les aus es minimitzi al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i les àrees de connexió amb el Parc Natural del Montseny.

Durant aquests 4 anys s'ha dut a terme la cartografia i modelització de 13.414 suports elèctrics a l'àrea inclosa entre el riu Llobregat (límits del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt) fins al Parc Natural del Montseny, incloent la plana del Vallès i els connectors establerts d'importància per a la fauna.

El professors de la Universitat Politècnica de Catalunya, Joan García i Jordi Morató, del Departament d'Enginyeria Hidràulica, Marítima i Ambiental i del Laboratori de Microbiologia Sanitària i Mediambiental respectivament, juntament amb el professor Josep Maria Bayona, del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), han establert quins han de ser els criteris de disseny i construcció per aconseguir els resultats òptims en els aiguamolls artificials de depuració natural de les aigües residuals. Aquests resultats són fruit d'un projecte de recerca realitzat a un aiguamoll construït a Les Franqueses del Vallés (Vallès Oriental) i que tracta les aigües residuals de l'urbanització Can Suquet.

L'objectiu d'aquestes instal·lacions és eliminar la matèria orgànica de les aigües residuals per evitar la contaminació al medi ambient.

Un decret obligarà a tenir mecanismes d'estalvi d'aigua a tots els habitatges nous o reformats.

El govern català està preparant un decret que obligarà a instal·lar mecanismes d'estalvi d'aigua en tots els habitatges nous o que sol·licitin una llicència de reforma integral.

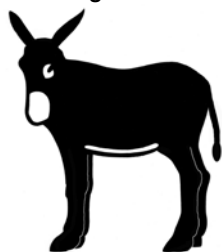
Una web denuncia els productes quotidians que contenen substàncies tòxiques

http://www.sostenible.es/pubnoticia/inici.asp?p_idioma=1&p_id=296334

A partir del dia, 28 de juliol, ja es pot consultar a Internet l'estudi "Cap a una nova organització territorial de Catalunya" realitzat pels professors Josep Roca Cladera i Montserrat Moix, del CPSV de la UPC. El treball proposa una nova organització territorial de Catalunya basada en què 946 municipis del territori català s'agrupin en 92 comarques.

Un estudi sobre la neteja de les pedres tacades amb el fuel del Prestige fet per investigadors del Departament de Química ha rebut el reconeixement de la comunitat científica internacional. Amb el nou mètode es va aconseguir que el fuel adherit, tant a pedres com a la sorra, s'inflés i es desenganxés del substrat, la qual cosa permetia que fos recollit fàcilment.

Investigadors del Departament de Ciència Animal i dels Aliments han publicat un

estudi sobre la caracterització citogenètica de les diferents races d'ase espanyoles. Conclouen que no hi ha característiques que puguin considerar-se pròpies d'una determinada població, i que les diferents poblacions d'ases s'han de considerar, a efectes d'estudis de conservació, com una sola població. Aquest estudi s'inclou en un projecte més gran que

considera també aspectes tant moleculars com genètics.

Hem d'interpretar doncs que no existeix un ruc català, i per tant els que s'han comprat l'adhesiu pot ser que exhibeixin en el seu vehicle un ruc de Terol o fins i tot de Salamanca?

En aquestos tres mesos hem perdut dos personatges estelars de la ciència mundial:

Francis H. C. Crick, codescubridor de l'estructura del DNA va morir dimecres 28 de juliol de 2004 a San Diego (Califòrnia) a l'edat de 88 anys. La causa de la mort ha estat un càncer de còlon que patia des de fa temps.

El bioquímic català, Joan Oró, ha mort la nit del 3/9/04 a Barcelona. Joan Oró i Florensa va néixer a Lleida el 26 d'octubre de 1923. Bioquímic, llicenciat en ciències químiques a la Universitat de Barcelona (1947), es doctorà en bioquímica al Baylor College of Medicine de Houston (EUA) el 1956, on estudià el metabolisme de l'àcid fòrmic en els teixits animals, investigacions que foren clau per a l'estudi sobre l'origen de la vida i la interpretació de l'absència de vida al planeta Mart. Va fer importants estudis sobre els compostos orgànics existents en sediments terrestres, meteorits i mostres de la Lluna. Va participar des de 1963 en diversos projectes de recerca espacial de la NASA, com els projectes Apollo i Viking. També va ser membre de la Junta Espacial de l'Acadèmia Nacional de Ciències, que assessora el Govern dels EUA sobre els projectes d'exploració espacials fins l'any 2015.

OPINIÓ

SANT GUILLEM

Vaig assistir a l'última assemblea extraordinària de l'Associació Amics de Sant Guillem. Hi vaig anar pensant que ho feia com un ex (ex-soci, ex-membre de la Junta...) picat per la curiositat: m'havien dit que l'Associació revifava i calia ser-hi. A la reunió vaig sentir-me acollit senzillament com a veí i hi vaig constatar que els veïns allà presents volien dir la seva, volien opinar.

La meua reflexió gira en torn a la idea que cal un mitjà on aquesta necessitat palesa de manifestar-se sigui possible. La Mostela pot ser un instrument útil per donar sortida a allò que guardem a dins i ens permet buidar-hi el pap. És un recurs magnífic per expressar de forma reflexiva les nostres opinions i llegir, que en aquest cas és sinònim d'escoltar detingudament, les opinions dels altres veïns.

Potser, per acabar-ho d'adobar, caldria trobar-nos físicament en actes públics. La presentació de cada número de la revista serviria per veure la cara i els ulls d'aquells i aquelles que opinen.

Penso, doncs existeixo; opinem, doncs coexistim (convivim!?).

MIQUEL À. RUIZ

QUÈ FEM AMB LA BROSSA?

Possiblement algú (l'Ajuntament potser?) s'hauria de preocupar de dues qüestions, ja que qui n'és el primer responsable (la Diputació de Barcelona) dóna la impressió que no se'n preocupa.

La primera és d'avisar, en primer terme i sancionar en cas de reincidència, a totes aquelles persones incíviques que deixen en els contenidors brossa no adient, ja sigui dipositant matèria orgànica en el contenidor d'inorgànic i a l'inrevés, o bé deixant objectes i fins i tot mobiliari com a matèria inorgànica. Dins d'aquest mateix capítol de dipositar coses fora de lloc, caldria sancionar a aquells que reincidint amunteguen mobiliari al costat dels contenidors en dates que no són de recollida.

La segona preocupació del regidor/a en funcions, hauria de ser interessar-se perquè la recollida es fes respectant les dues classes de brossa que la gent ens preocupem de destriar, a saber: orgànica i inorgànica, no permetent que el mateix camió se n'emporti les dues classes de brossa barrejades (¡¡!!).

Per acabar, estaria bé que l'Ajuntament ens expliqués quin tipus de brossa es pot i quina no llençar a cada contenidor. Per exemple: els juguets, com són considerats: inorgànic o mobiliari?, les deixalles de jardineria poden ser totes considerades dins del apartat orgànic?, les caixes de les cerveses al inorgànic?, els retalls de tuberries de PVC o de perfils d'alumini, on els deixem?, és a dir, seria convenient disposar d'un reglament aclaridor, perquè tothom pogués fer les coses ben fetes. La Mostela també pot servir per explicar tot això.

CARLES PUCHE

L'AJUNTAMENT INFORMA

El passat mes de juny van celebrar-se les Eleccions al Parlament Europeu. Us informem dels resultats que es van donar al nostre municipi. Podeu fer una comparança amb els resultats de les eleccions del 1999, tot i tenint en compte que aquell any van coincidir amb les eleccions locals, fet que ajuda a que es produeixi una participació més elevada.

Any		2004	1999
Cens electoral		255	232
Vots		118	148
Galeusca	CiU	53	85
Partit dels Socialistes	PSC	17	22
Partido Popular	PP	4	7
Esquerra Republicana	ERC	13	
Esquerra Rep.-Els Verds	ERC		16
Estat Català	EC	2	
Iniciativa p.Catalunya-Esq.Unida	ICV-EUiA	19	
Iniciativa p.Catalunya-Verds			12
Izquierda Unida-Esq.Unida	IU-EUiA		2
Els Verds-Grup Verd	EV-GV	2	3
Partido Cannabis		4	
Vots en blanc		2	1

Seguint amb les estadístiques us fem saber les dades de població de Campins de que disposem, on podeu comprovar l'increment important de veïns censats que s'ha produït. des de l'any 1991. No s'han de confondre aquestes dades amb les del Cens Electoral, doncs aquest últim es refereix únicament als veïns amb edat per votar (majors de 18 anys).

A 1 de gener de 1991.....	218
A 1 de gener de 1996.....	242
A 1 de gener de 2000.....	296
A 1 de gener de 2002.....	306
A 1 de gener de 2003.....	313
A 1 de gener de 2004.....	334
A 1 d'agost de 2004.....	350 (179 homes i 171 dones)

Enllumenat públic.

Com ja es pot comprovar en una part del casc urbà, estem canviant les làmpades de l'enllumenat públic. L'intenció és canviar la totalitat de les làmpades, col·locant les que emeten un color acarbassat, (vapor de sodi), que a l'hora que són menys agressives amb el medi ambient, també són econòmicament més rentables que les que tenim, que emeten la llum més blanquinosa (vapor de mercuri).

Quants anys té l'escola de Campins?

Aquest curs passat la Sara, una noia de pràctiques de la Blanquerna (Facultat de Ciències de l'Educació), em va formular aquesta pregunta. Hi ha preguntes sense resposta, però quelcom ens crida a cercar-la encara que som conscients que no assolirem el cim. Continuant amb el símil alpinista, els nens i les nenes són magnífics xerpes per una expedició d'aquest tipus; estan acostumats a formular-nos preguntes que no sabem com respondre.

I així vam iniciar el projecte d'intentar conèixer la història de l'escola.

Sabem, doncs, que l'escola de Campins té, com a mínim, 135 anys.

PEPITA PERAPOCH

filla de Conxita Valls i Segimon Perapoch

74 anys

Ja fa dies que va ser la Festa Major de Campins però nosaltres encara no ens en volem oblidar. Haurà de passar un altre any abans no tornem a seure a la magnífica taula del sopar popular. Mentrestant, hem decidit repassar alguns dels records que Pepita Perapoch té d'aquesta celebració de la nostra vila. Algunes coses han canviat, perquè el temps passa per tot, però ara fa cinquanta anys la gresca també estava assegurada per a tots els veïns. I si no us ho creieu, aquí ho podreu comprovar vosaltres mateixos.

QUE NO PARI EL BALL

Les músiques són diferents, també els moviments i fins i tot els rituals que ens porten a la pista, però el ball continua sent un dels elements principals de les festes majors. Fa anys, fa molts anys, també a Campins hi havia molta moguda. “Hi havia cinc balls i totes les joves anàvem amb el vestit nou. També venien els forasters i s’arreglaven tant com nosaltres”, explica la Pepita mentre recorda la il·lusió que sentien quan s’acostaven aquelles dates. “Era molt especial, perquè no és com ara

que anem a les festes majors dels altres pobles, abans només era la de Campins i prou i l’esperàvem molt”. Ara tenim cotxes, presses i sembla que el temps se’ns acabi, però fa temps les coses eren un xic diferent. Al matí missa, per la tarda era el moment de les sardanes, una mica de sopar –rostit i arròs-, i abans d’arribar el ball encara hi havia el concert que sempre oferia l’orquestra. Llavors sí, finalment, havia arribat l’esperat moment de la ballada... i dels nois, és clar. “Els balls es guarda-

ven, no és com ara que si una noia vol ballar, balla sola. Jo ja em recordava de memòria de amb qui em tocava ballar, però hi havia molts nois que s'ho apuntaven i et venien a reclamar el ball". La Pepita es posa a riure mentre ho recorda i ens confessa que alguna vegada havia fet trampa per esquivar algun ballador: "Fa molts anys, recordo que hi havia un noi que no m'agradava i em va dir si volia ballar, jo vaig quedar-me mirant un altre noi i li vaig dir: que no anàvem a ballar? I el pobre va dir que sí sense saber ni d'on havia sortit jo!". Torna a riure. La Pepita Perapoch és una persona que riu molt i també ens explica entusiasmada un dels anys que recorda haver-s'ho passat millor. També li van demanar per ballar, però aquesta vegada la resposta va ser ben diferent: "primer li vaig dir que tenia molta feina, però m'agradava tant que al final vaig deixar el davantal a la finestra i me n'hi vaig anar... és que m'ho passava molt bé ballant!".

L'HOSTAL

Si la Pepita va haver de deixar el davantal a la finestra i abans li havia dit al seu pretendent que tenia molta feina, era perquè estava a l'Hostal, un negoci que havia estat dels seus pares i on ella va treballar gairebé tota la seva vida i que també servia per subministrar queviures als habitants de Campins quan encara no hi havia cap altre lloc comercial al poble, "en dèiem la botiga dels descuits, perquè la gent quan s'havia oblidat d'alguna cosa ho venia a buscar a l'Hostal". Com molt bé us podeu imaginar, l'Hostal els dies de Festa Major era el punt de trobada i reunió. "Teníem molta feina, jo esperava que arribés la festa com tothom, però és clar, també sabia que em tocava treballar. Venia molta gent i a l'hora de la mitja part del ball era una bogeria!". Per cert, i tal i com ens explica la Pepita, la mitja part del ball també era el moment en què els galans havien de convidar a les

abans estàvem
més units, fèiem
més pinya

abans estàvem
més units, fèiem
més pinya

convertit no només en un lloc de trobada per la gent del poble que “després de missa sempre hi venien a fer el vermut”, sinó que també se n’ enamoraven molts dels visitants que passaven per les seves habitacions, alguns, fins i tot s’hi quedaven llargues temporades com el senyor Torres. “Primer va venir un mes, l’any següent dos, el tercer tres i així fins que s’hi va quedar sis mesos; ja era jubilat, havia treballat a la fàbrica de taps de suro a Palamós”. El senyor Torres no només era un amant de Campins, sinó que es va convertir en un fotògraf apassionat de la vila i d’ell ens han quedat moltes fotografies del nostre poble.

seves balladores. Més feina per l’Hostal que a banda de tenir bar i restaurant, també era una bona pensió per a forasters i per a músics. “La Festa Major eren només dos dies, nosaltres teníem els músics a dormir i a menjar. Si aquells dies hi havia gent de fora, els dies de la festa havien de marxar per deixar lloc als músics”. Però tenir l’orquestra a casa comportava algunes incomoditats que a casa la Pepita aguantaven amb molta alegria: “recordo que assajaven a dins de casa i la mare sempre deia: aquests homes podrien anar a assajar a la plaça!”, però és clar, a l’Hostal s’hi estava molt bé. S’havia

FORASTERS

El senyor Torres se sentia molt a gust aquí i sovint deia que ell ja aniria de “Campins al cel”, una frase que podrien haver dit molts dels visitants que es quedaven a l’Hostal. Aquí hi passaven les vacances d’estiu, “les senyores es quedaven amb els nens dos o tres mesos i els marits pujaven i baixaven de Barcelona”, tal i com ens explica la Pepita que és una gran comunicadora dels encants del poble. “Aquí la gent s’hi sent bé, els agrada, pugem i tornem a pujar. Jo quan és Festa Major porto el programa a alguns llocs de Sant Celoni per si volen venir”. La Pepita no

tothom que ve a Campins
s’hi sent molt bé

celona”, tal i com ens
explica la Pepita que
és una gran comunica-

s'agafa al passat, diu que "la Festa Major d'ara és molt bonica, també", però troba a faltar una mica de complicitat entre la gent perquè, segons ens explica, "abans estàvem tots més units, ha canviat molt, jo recordo que tant els forasters com els de Campins érem tots una pinya. Ara també és una pinya, però diferent...".

ESPORÀDICS

A banda de les sardanes, el concert i el ball, la festa major de Campins ha anat evolucionant i al llarg de la seva història ha tingut algunes activitats dignes de ser recordades. La Pepita recorda especialment un concert del reconegut baríton Manuel Ausensi –destacada figura de l'òpera i la sarsuela als anys cinquanta i seixanta– a l'església, "però em vaig enfadar molt amb ell perquè l'endemà de la Festa Major va venir molta gent, que els cotxes arribaven fins a la cruïlla de dalt, i va dir que no volia cantar, que ell només cantava una vegada. Però igualment va ser molt maco". Entre les coses excepcionals que s'han fet a la Festa Major de Campins, hem volgut recordar també les nits terrorífiques que vam poder viure fa uns cinc o sis anys. Disfressats dels personatges més emblemàtics del cinema,

un grup de joves va organitzar túnels del terror assessorats per Esteve Rovira, uns muntatges escènics que eren "xulos, xulos", tal i com explica la Pepita, però que "portaven molta feina, aquests nois també es van anar fent més grans... però que ben organitzat que era!". Entre algunes anècdotes que ens explica la Pepita, també trobem alguns extres de Festa Major com la xurreria, fa deu o dotze anys, alguna que altra representació teatral i algunes males passades meteorològiques, com una Festa Major passada per aigua, "un any que va ploure i els músics no van poder ni obrir les maletes per tocar, d'això fa més de vint o vint-i-cinc anys..."

CONFIDÈNCIES D'UN FILL

Francesc montasell

A la memòria dels meus pares, Martí i Quima

...quan els pares moren, els fills passen fred.
Dostoievski

... és veritat, també a mi, orfe de pares,
m'envaeix aquesta mena de fredor que enteranyina
la noció, quelcom gebrada boira baixa, i
deixa el respir com única raó.
És llavors quan el meu cor s'adona que res és efímer
si el seu record viu, i es refugia.
-a vegades dels diumenges-
on els xiprers s'enlairen cercant el caliu del cel.
Sentir de prop sense entrebancs d'estels ni boires
passatgeres la tebior del vostre assaonat esperit, i
venerar d'ell, les emparentades cendres que l'encarnaven
i rendir-los culte com a fet natural.
Víctimes fóreu -i serem- propiciatòries d'una maleïda llei
que orfes deixa, i regust agre com sabor a fel.
No sofriu per mi -pares- quan els meus casolans ulls
us cerquen arreu i darrera d'omnipresents xiprers,
confonent sospirs propis, amb cànvides mirades,
i de les cadernereres l'assaig, amb càntics celestials.
"Si el demà en el que crec mai no m'hi arriba,
perquè encegat i malmès per les passions m'he desencaminat
en el trajecte de retorn,
sapiguen des d'ara que vaig estimar i honrar vostra memòria
fins just l'instant en que el coneixement em digué... Adéu."

Campins, estiu de 2004

TEMPS ERA TEMPS

Miquel À. Ruiz Campillo

Calorades

Jo m'estimo més la calor que el fred, es comenta a l'hivern.

Doncs jo prefereixo el fred, diem en canvi quan la calor "apreta".

A qui t'estimes més, el pare o la mare?, preguntaven abans als nens (ara s'ha d'especificar de quin pare estem parlant: del biològic, del company de la mare...).

Ens els estimem o no, tenim hivern i estiu (i que durin...). I a l'estiu patim calorades. D'aquestes, les més fortes que he pogut enregistrar a Campins des del 1988 han estat totes amb una màxima de 38° C.:

- el 16 de juliol de 1994 (l'any de l'incendi a Gualba),
- el 24 de juliol de 1996 (l'any més plujós amb 1.268,5 litres/m2),
- el 21 i 22 de juny i els dies 7, 11, 12, 13 i 14 d'agost de 2003 (l'any de l'infern).

A la capital, Barcelona, la temperatura màxima enregistrada va ser de 39,8° el 6 de juliol de 1982 (l'any del mundial de futbol).

Curiosament les màximes a l'hivern, a Campins, han estat pels volts de Nadal amb 19°C.:

- Nadal de 1995,
- Sant Esteve de 1999.

I, a Barcelona, la Nit de Nadal de 1962 ja sabem la que va caure: fins a un metre de neu!

Si encara no esteu marejats amb tants números i sou, com jo, uns/es malalts/es del temps us adjunto una taula amb els índexs per calcular la temperatura de xafigor tal com surt a la televisió. Us imagineu –és només un exemple– una temperatura de 37° C amb una humitat del 80 %?

ÍNDEX DE TEMPERATURES DE XAFIGOR

Humitat relativa %

Temp °C	100	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50	45	40	35	30	25	20															
43														56	54	51	49	47														
42														56	54	52	50	48	46													
41														56	54	52	50	48	46	44												
40														57	54	52	51	49	47	44	43											
39														56	54	53	51	49	47	45	43	41										
38														56	54	52	51	49	47	46	43	42	40									
37														56	54	53	51	49	47	45	43	42	40									
36														58	57	56	54	53	51	50	48	47	45	43	42	40	38					
35														58	57	56	54	52	51	49	48	47	45	43	42	41	38	37				
34														58	57	55	53	52	51	49	48	47	45	43	42	41	39	37	36			
33														55	54	52	51	50	48	47	46	44	43	42	40	38	37	36	34			
32														52	51	50	49	47	46	45	43	41	40	39	38	37	36	34	33			
31														50	49	48	46	45	44	43	41	40	39	38	36	35	34	33	31	31		
30														48	47	46	44	43	42	41	40	38	37	36	35	34	33	31	31			
29														46	45	44	43	42	41	39	38	37	36	34	33	32	31	30				
28														43	42	41	41	39	38	37	36	35	34	33	32	31	29	28				
27														41	40	39	38	37	36	35	34	33	32	31	30	29	28	27				
26														39	38	37	36	35	34	33	32	31	31	29	28	28	27					
25														37	36	35	34	33	33	32	31	30	29	28	27	27	26					
24														35	34	33	33	32	31	30	29	28	28	27	26	26	26	25				
23														33	32	32	31	30	29	28	27	27	26	25	24	23						
22														31	29	29	28	28	27	26	26	24	24	23	23							
21														29	29	28	27	27	26	26	24	24	24	23	23	22						

Primer aniversari de Xarxa Campins.

A hores d'ara ja fa un any que es va fundar Xarxa Campins.

En l'assemblea celebrada el 8 d'agost del 2003 en el Casal de Cultura, 20 veïns de Campins i l'ajuntament van formalitzar la creació de associació sense ànim de lucre Xarxa Campins. Tot i les dificultats que la tecnologia sense fils comporta, actualment Campins ja no forma part de la fractura digital en la Societat del Coneixement. Cal millorar la connectivitat, les prestacions i ampliar la zona de cobertura de la xarxa local, per aconseguir un nivell més alt de desenvolupament de la posada en marxa.

Us explicaré el projecte de Xarxa Campins. Fa deu anys que estem treballant per aconseguir un nivell més alt de desenvolupament de la posada en marxa.

els àmbits de treball de Xarxa Campins i solucions tecnològiques que ofereixi la creació d'ocasions de treball i qualitat de vida a través de la participació ciutadana a través de la creació de nous espais de treball i caminar cap a aquesta direcció. Ha sortit el primer número de La Mostela digital, dintre de campins.org, un espai de comunicació local on tota la comunitat digital pot participar, opinar lliure i obertament. Per altra banda recollim material informàtic de segona mà amb l'objectiu de preparar un lloc amb ordinadors i connexió a Internet obert a tothom.

Per acabar, m'agradaria agrair als 20 veïns de Campins que han dipositat la seva confiança en el projecte i la paciència que han mostrat davant les dificultats tècniques de la posada en marxa. A Can Perepoch i la Parròquia de Sant Joan. A l'ajuntament de Sant Celoni per la seva participació. I, especialment, a l'ajuntament de Campins pel seu gran recolzament.

Can Garrell

Si hi ha una cosa segura en aquest món, a part de que tots serem cridats qualsevol dia, és que Can Garrell no figurarà mai en cap catàleg de monuments històric-artístics. Ara bé, Can Garrell no et deixa indiferent; té un tast agredolç, produït per l'harmonia del lloc i l'abandó del mas.

Can Garrell és una masia modesta situada a tres quilòmetres escassos a llevant de Campins. Està bastida a rampeu de la muntanya, dins la boscosa i solitària conca del sot de les Bombes. Tot i la seva proximitat al camí de Gualba, no és visible, perquè el relleu l'amaga. S'hi arriba des del trencall de la urbanització de les Esplanes, per un caminet de carro que avança encarat al nord.

Can Garrell és més que una masia deshabitada, és una masia abandonada. I si en parlo avui aquí, és perquè a diferència de moltes cases ruïnoses, de les quals la nostra imaginació ja no n'és capaç de reconstruir els seus anys d'esplendor, Can Garrell és com un moribund deixat de la mà de Déu que amb un fil de veu ens recorda, de manera especialment punyent, que una de les desgràcies més grans del nostre país és la despoblació rural.

La casa encara és dempeus, però alguna teulada ja s'ha esfondrat. El procés de destrucció és lent però inexorable, i dol constatar que no podem fer-hi res, malgrat que encara seríem a temps de salvar-la.

A Can Garrell només hi nia el ratpenat. De la paret del menjador penja un calendari aturat en el 1971, un calendari de "Casa Torrent", de Sant Celoni, amb una representació de les tareas del mar. Pel racó de la llar de foc, ha cedit la teulada. La runa no ha arribat a tapar la boca del forn. Davant per davant hi ha un bugader de cendra, intacte. Malgrat el calendari de "Casa Torrent", el mas fou deixat dos anys més tard. (Quin servei devia tenir un almanac tan caducat?). En Quim Clopés Vila, fill d'aquestes quatre parets, fou qui posà la clau al pany i tancà la casa per darrer cop. Amb la seva dona, la Maria Abril Pou, se'n va anar a viure a Cal Tio, a l'idíl·lic veïnat de Dalt. Tanmateix, n'era el masover i continuà menant els camps fins a finals dels anys noranta. La casa era buida, però els camps, almenys, feien olor a gleva fresca. Un dia de pluja, l'amo es presentà a Cal Tio, feu tractes amb en Quim i l'arada no tornà mai més a solcar les feixes de Can Garrell.

Aquest agost hi he tornat. Abandó arreu. Les bardisses fan impossible voltar la casa. El dos cavalls del porxo —fabricat el 1915— és com un fantasma. Volia reveure la comuna, una comuna de dos forats instal·lada a un petit edifici annex, però els esbarzers han dit l'última paraula.

En Quim clopés i Na Maria Abril, últims masovers de Can Garrell

Regirant còpies de vells documents, trobo esmentat, el 1618, un camp de dues quarteres anomenat Lagarrell. La casa, en canvi, la trobo citada per primer cop, encara que indirectament, en un Llibre d'Ànimes del 1673: Segimon Puig de la Garrell. L'origen més plausible del nostre mas es troba en una família Puig, que devien erigir un mas durant la segona meitat del s. XVII en un indret més o menys planer conegut per la Garrell. En el meu llibre de Campins. Indrets, masos i records, suggereixo que el nom de garrell podria estar

inspirat en la curvatura de la riera de la Garrell, que passa ran de la casa i que davalla de Can Pereres Vell. Sempre sense abandonar el món de les hipòtesis, ara em tempta més, com a origen del topònim, l'ample llom arquejat, garrell, que s'estira entre aquesta casa i la carretera d'accés a la urbanització de les Esplanes. Terres d'antics conreus. Si mireu el mapa, entendreu millor els que us dic. Prova que la Garrell era un indret abans que una casa, és el fet de l'existència d'altres masies habitades per individus cognominats Puig, de manera que, per distingir-les, calia denominar-les amb l'ajut del paratge on eren emplaçades: Can Puig de Mitjans (l'actual Can Miquelic, situada al sot de Mitjans), Can Puig del Veïnat (al veïnat de Dalt) o Can Puig de Comamartina (a l'indret de coma Martina).

Del mas Garrell s'explica que fou comprat al vell Abril, en Salvador Vellvehí, per 4.000 pessetes, pagades trinco-trinco, en monedes de ral. El comprador fou la propietària del Castell d'en Mateu i tia de l'actual amo, la Mercedes Mateu Pla, popularment coneguda com la Mateua.

El millor favor que li podem fer a Can Garrell és fer-li una visita –armats d'un podall o d'un volant. No evitarem la seva ruïna, però la imatge patètica d'un edifici de quasi quatre-cents anys que s'ensorra sense que ningú es decideixi a posar-hi remei ens farà, com a campinencs, més sensibles i més conscients envers el nostre patrimoni històric.

En el número anterior de La Mostela vaig cometre una imprecisió respecte a Can Collell, reforçada per l'aparició d'una fotografia que corresponia a Can Pitarra. Com que és el segon cop que la família Tohà es veu afectada per la meva –diguem-ne– ignorància, aprofito aquest espai per excusar-me i per deixar constància dels següents aclariments.

El mas Collell, entès com una unitat d'explotació amb terres i edificis, data, com a mínim, del s. XIV. Això no vol pas dir que l'actual masia de Can Collell fos construïda en aquella època, però no hi ha dubte que és filla directa del primer habitatge que s'establí en el mas. A l'època moderna, el 1886, Frederic Soler Hubert (àlies Serafí Pitarra) comprà la finca i, tocant a les parets de Can Collell, edificà el que seria la seva segona residència i que avui coneixem com Can Pitarra. Certament, la casa que tots veiem ran del camí és –en part– Can Pitarra. Can Collell, en canvi, queda més amagat, però es fa ben aparent quan t'ho mires, per exemple, des de la urbanització de Can Joanet. Tot i aquest aclariment necessari, continuo pensant que és de doldre que la manca d'ús, per part de tots els campinencs, estigui fent caure en l'oblit un topònim tan antic com Can Collell.

L'altre aclariment el refereix a un error que apareix en la pàgina 66 del meu llibre de Campins, indrets, masos i records, i està relacionat amb els successius propietaris que tingué el mas, a la mort d'en Pitarra. (Si per un fet casual, vostè disposa d'aquest llibre, farà bé d'adjuntar-hi les ratlles que segueixen). L'autor del Ferrer de Tall tingué dos fills, però un morí prematurament, així que la filla Blanca Soler, casada amb Carles Serraclara, heretà el mas Collell. Com que aquest matrimoni no tingué descendència, fou nomenada beneficiària de la finca qui n'havia estat la procuradora, la Maria Vallès Griñana. La Maria, soltera i sense fills, en feu hereva la seva neboda, Mercedes Brunet Belsa, que es casaria amb en Josep Tohà Claveria. La fatalitat volgué que la neboda morís abans que la tia, i una disposició ulterior del testament nomenà hereus els dos fills d'aquest matrimoni i propietaris actuals, l'Andreu i en Josep Maria Tohà.

Can Cullell 1908/1911

Foto cedida per l'Andreu Tohà

Matança del porc a can Collell 27 març de 1916

Foto cedida per en J. Maria Tohà

APUNTS D'HISTÒRIA DE LA FOTOGRAFIA

“La fotografia es una escola de llum” Edouard Boubat

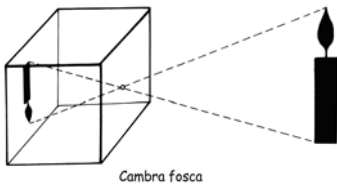
No hi ha cap dubte que el coneixement de la història i l'evolució de les grans idees o invents, ajuden en gran mesura a la seva comprensió.

Igualment que la pintura, el dibuix i l'escultura, la fotografia és una de les expressions figuratives de l'home; les seves més altes manifestacions representen els moments culminants de la història i de la cultura.

La fotografia és una disciplina a cavall entre la ciència, l'art, l'enginy de l'inventor i, fins i tot, l'aventura. Hi ha hagut grans fotògrafs d'inclinació científica, provenint de molt variades branques de la ciència, així com hi ha també fotògrafs amb una obra de sensibilitat pura i sense gairebé domini de la tècnica; i per fi, aquells que viuen la fotografia com una autèntica aventura.

La fotografia neix dels esforços realitzats per artistes i investigadors que durant segles varen intentar reproduir i fixar les imatges de la natura.

Si descomponguéssim la paraula grega “fotografia” (photo = llum i graphis = dibuix), seria com dir “dibuixar o escriure amb la llum”.

Càmbra fosca

La fotografia és l'art d'enregistrar d'una forma permanent i per mitjans físics i químics, les imatges que fa la llum dins de una càmera fosca.

La fotografia neix de la combinació d'un fenomen físic i d'un fenomen químic.

El fenomen físic, conegut com a “principi de la càmera fosca”, consisteix en el fet que si fem un forat en una de les parets d'una habitació totalment fosca, es formarà a la paret oposada a la de l'orifici, una imatge invertida dels objectes il·luminats que hi hagi a l'exterior. Les càmeres fotogràfiques no són més que càmeres fosques perfeccionades. El fenomen químic es basa en la sensibilitat a la llum d'algunes substàncies, entre les quals destaquen les sals de plata (iodurs de plata), que en contacte amb la llum reaccionen i s'enfosqueixen.

En conjugar aquest fenomen químic amb la càmera fosca, és a dir, en col·locar un suport sensible en la superfície on es forma la imatge, aconseguirem obtenir de forma permanent, després d'un procés de revelat i fixat, aquesta mateixa imatge: tindrem una fotografia.

La fotografia més antiga que es coneix data de l'any 1826 i està feta per Nicéphore Niépce, considerat l'inventor i pare de la fotografia, des de la finestra del seu estudi de Gras (França).

N.Niépce. Punt de vista des de la finestra del Gras, 1826

Així, podríem dir que la fotografia té pràcticament 178 anys de vida, encara que es dona l'any 1816 com el de la seva “invenció” (M.L. Sougez, Histoire de la Photographie).

Fent un breu resum cronològic de la història de la fotografia, podríem ressaltar les següents etapes:

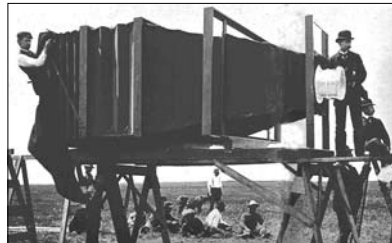
- 400 a. C. Aristòtil ja utilitza un model molt senzill de càmera fosca.
- 1540 Leonardo da Vinci n'usa una per dibuixar.
- 1550 Jerome Cardan hi afegeix una lent al forat.
- Segle XVI Se'n fa ús en general per dibuixar.
- 1802-1809 Primeres passes dels materials sensibles.
- 1822-1824 Es fan les primeres fotografies.
- 1888 George Eastman fabrica la 1ª Kodak.
- 1895 Invenció del cinema.
- 1908 Lumière fa la primera fotografia en color.
- 1914 Es popularitza la fotografia de petit format.
- 1935 Marques com Kodak i Agfa es fan populars.
- 1940 Invenció del primer flash electrònic.
- 1947 Es crea el sistema Polaroid.
- 1954 Es fabriquen òptiques electro-calculades.
- 1960 A partir d'ara ja s'incorporen fotòmetres interns a molts models de càmeres.

Des d'aleshores fins a l'actualitat, la fotografia corre a una velocitat parella a la dels avenços tecnològics de la nostra època: perfecció en la fabricació de càmeres i òptiques; en els darrers 10-12 anys, inici i expansió de la fotografia digital a l'abast de tothom amb qualitats desconegudes (2, 3, 4, 5 i 8 Mb), tractament d'imatge per ordinador i un llarg etcètera d'innovacions constants a nivell informàtic i d'impressió.

ANÈCDOTA

Amb un pes de 700Kgr. transportada en un vagó de tren especial, amb una placa sensible de vidre, de 1300x1400 mm., la càmera anomenada "Mamouth", construïda el 1900 a Chicago, era manipulada a cops per un equip de fins a 15 homes, i necessitava prop de 40 litres de solucions

FOTOGRAFIA DEL MES

Punt de vista des de Panarea (Illes Eolies, Sicília), amb els illots de Basilisco i el volcà Stromboli al fons. Agost de 2004

PRESENTACIÓ DE LA MOSTELA

El passat dia 26 de juny a les set de la tarda, al recinte de la Font de Montserrat es van celebrar dos actes que van arregar a més d'un centenar de campinencs.

Aprofitant la inauguració del nou aspecte de la font de Montserrat i del seu entorn, vam haver de presentar en societat el primer número de la nostra revista.

Van amenitzar l'acte el quartet "Sax Symbol" amb un lluit concert de saxòfons interpretant peces d'autors tan diversos com Henry Purcell o Thelonius Monk entre d'altres.

La presentació de la Mostela va córrer a càrrec del periodista molt vinculat a Campins en Lluís Sierra, que es va dirigir al públic amb les següents paraules: "Quan em van dir que aviat sortiria una revista a Campins vaig fer una petita investigació. Vaig voler saber quantes vegades

aquest poble havia estat citat a les pàgines de La Vanguardia. No vaig fer una gran feina d'hemeroteca, no. Vaig fer servir la "intranet" de La Vanguardia, que rastreja els deu últims anys i, sense comptar les esqueles de gent que es deia o que tenia parents que es deien, o que vivien a un carrer Campins, van aparèixer 34 cites d'aquest poble.

En deu anys, el poble de Campins surt citat a La Vanguardia 34 cops. La gran majoria de vegades ho és per explicar on té la casa i el lloc de treball l'Antoni Tàpies, un dels artistes de Campins, altres com J.M. Tojà, Sisco Montasell o Carles Puche, els trobareu a la Mostela. Bé, Campins també surt sis vegades, com tots els pobles de Catalunya, en la relació dels resultats electorals. Dos cops més surt dins una llista dels pobles del Montseny, en relació a problemes dels acuífers de la zona. I dos cops més va aparèixer, l'any 1994 amb motiu d'aquell gran incendi forestal que començà aquí a prop, entre Campins i Gualba. O sigui, que Campins no surt gaire a la gran premsa de Barcelona i podríem estar contents, perquè ja sabeu allò de que quan un poble petit surt a un diari gran o a la tele, sol ser perquè hi ha hagut un crim o una desgràcia. Sempre és millor que parlin d'en Tàpies que d'incendis forestals, i per molts anys.

Bé, no confio gaire en que l'aparició de la Mostela faci canviar les coses en aquest aspecte. Ni la Vanguardia ni el Periódico ni l'Avui parlaran gaire de Campins. Pero jo personalment em conformaré si La Mostela serveix no perquè els campinencs parlin de Campins, que ja ho fan, sino perquè tinguin més arguments per parlar-ne i discutir.

Pel que veig, la Mostela no neix amb voluntat de guanyar diners. Això diu molt de que els promotors toquen de peus a terra. Que si es fan il·lusions no es de fer duros, sinó de fer coses que tinguin ressó al poble, i si és possible que tinguin utilitat i que, a més, els permeti passar-s'ho bé.

Quan no has de guanyar diners, l'única excusa per treballar es passar-ho bé. Així doncs cal esperar que us ho passeu pipa deixant que la gent expliqui en aquestes pàgines com eren les festes d'abans i com volen que siguin ara; qué coses diu l'Ajuntament que fa i quines coses no fa, encara que digui que ja les farà; esperem que us ho paseu molt bé publicant poesia i proposant temes per debatre, per discutir.

Perquè un mitjà de comunicació no ha de ser unidireccional, que vagi de qui escriu a qui llegeix. Per servir més la comunicació ha de provocar que els lectors després parlin d'allò que ha estat escrit, que ho comentin, que discuteixin si cal, quan es trobin a la botiga o a la font... tot això sense deixar d'aprofitar el fet que La Mostela té també un format electrònic. No sé quanta gent a Campins fa servir habitualment internet, però confiem en que els correus electrònics serveixin també per discutir, per donar idees i per escampar una mica La Mostela, si més no entre pobles veïns i gent de ciutat que estima aquesta muntanya i que vol conèixer més de Campins.

I hi ha una altra cosa positiva d'això de no haver de guanyar diners amb una revista. No hi ha la necessitat de ser competitiu, no has de menjar mercat a un altre, no has de guanyar-lo.

Això de la competitivitat (a mi es que aquesta paraula em desagrada) és com una mena d'obligació en tot, en l'escola, en la feina, també en molts aspectes de l'oci... quan hauria de ser una condició reservada a la competició, al Barça-Reial Madrid i poca cosa més. Competició = competitivitat.

Però, en quasi totes les activitats de les persones, el que val de debó no és ser competitiu. El que val és ser competent, que és el mateix que fer les coses ben fetes. I La Mostela, pel poc que s'ha vist fins ara, és una cosa ben feta. Que ho vagi essent i que ho disfruteu”.

NOTÍCIES

SERVEI DE CORREUS

S'ha realitzat un primer pas cap a la normalització plena del nostre municipi. Després del número 1 de la Mostela Stress (posiblement coincidència) i després de molt temps de gestió municipal vers Correus, s'ha ampliat el repartiment del correu fins el paratge anomenat Residencial Campins, tenint en compte que, igual que el Passeig de les tres Germanes, pertanyen al casc urbà. Atenent a aquest precedent, només caldrà que l'Ajuntament informi a Correus de fins on arriba el casc urbà de Campins, per tal que arribi el correu a la porta de cada casa, i només caldrà disposar de la bústia tal com s'indica a la nota que Correus ens ha enviat als qui varem enviar un e-mail a la seva seu de Madrid seguint les indicacions de la Mostela Stress i que reproduïm a continuació.

"Estimado Sr. Puche. :

Hemos recibido su incidencia Q-04027552M-3, de fecha 18/08/2004, en la que nos comunica la existencia de anomalías en nuestro servicio y la falta de reparto en su domicilio.

Consultado el Responsable de Distribución, nos comunica que dado el gran crecimiento urbanístico experimentado, la zona donde usted reside ya forma parte del núcleo urbano, por lo que a partir de ahora se le efectuará el reparto domiciliario.

En este sentido, es importante que los envíos indiquen solamente el nombre de la calle y el número, sin indicar el número de buzón, porque en este caso se depositarían en el mismo lugar que hasta ahora. Por lo que se sugiere lo ponga en conocimiento de sus corresponsales.

Sentimos las molestias que le hayamos podido ocasionar y esperamos que en lo sucesivo la relación con nuestros servicios le resulte satisfactoria.

Atentamente,

Celia Hernando
SERVICIO DE ATENCIÓN AL CLIENTE"

LA MOSTELA SOMRIENT

En Francesc Montasell quan em va portar "l'estrany cuc" que va trobar a la seva finca, poc podia imaginar que aquell "cuc" era ni més ni menys que la larva d'una papallona nocturna prou escadussera a les nostres contrades. Es tractava de la fase larval de la papallona nocturna ESFINGE DE LA PROSERPINA (*Proserpinus proserpina*). Aquest nom li va ser imposat en honor de Proserpina, la mítica filla de Ceres. Proserpina va ser castigada a viure la meitat de cada any de la seva vida a l'infern. Tot això ho podeu llegir en la següent faula que he copiat de "Mitos y leyendas", a Maravillas del Saber, ed. Credsa (vol 3), i que he volgut mantenir en la seva versió en castellà.

La *Proserpinus proserpina* s'alimenta, entre d'altres, de plantes de la família de la lisimaquia i de l'herba de Sant Antoni. És un cas estrany entre el grup de les esfinxs al qual pertany, ja que mentre gairebé totes les larves d'aquest grup tenen com una espècie de banya a la cua, la larva de la *Proserpinus* és orfe d'aquest element.

Una mañana la hermosa Proserpina estaba recogiendo flores en el bosquecillo que circunda las claras aguas de la fuente de Pergo, en Sicilia. Bromeaba despreocupadamente con las compañeras compitiendo en elegir las flores más hermosas para colmar con ellas su regazo y hacer guirnaldas. En estas actitudes llenas de sencilla gracia, la vio, a escondidas, Plutón, el dios del subterráneo mundo de los muertos. Recordemos que Plutón (a quien los griegos llamaban Hades) no era una divinidad malvada, pero si triste, oscura y misteriosa. Ciertamente, su reino no era atractivo y por eso ninguna joven, fuera diosa o mortal, había consentido todavía en ser su esposa. Digamos, de paso, que los autores del mito localizaron su vivienda en Sicilia porque allí se encuentra el Etna y los antiguos consideraban los volcanes como las puertas a través de las cuales el mundo de los vivos comunicaba con el subsuelo, es decir, con el mundo de los muertos.

Plutón, cuando vio a Proserpina, se enamoró de ella y, decidido a obtener por la fuerza lo que nunca habría conseguido con la persuasión, se dispuso a raptarla. Subió rápidamente a su carro y aguijó a los caballos con grandes voces, haciendo restallar el negro látigo por encima de sus crines. Así, terrible y vociferante, irrumpió entre las jóvenes, que huyeron aterrorizadas, pero logró dar alcance a la hija de Deméter, se apoderó de ella y lo subió a su carro de ruedas de hierro. La muchacha intentó librarse, pidió ayuda a sus compañeras y a su madre, pero todo en vano: los caballos huían veloces, rozando la superficie de los profundos lagos, de los estanques que olían a azufre, cuyas aguas hervían entre las hendiduras de la tierra.

Y la hermosa y gentil Proserpina, llevada al mundo de las sombras, fue obligada a convertirse en la esposa de Plutón y a sentarse con él en el trono de aquel tenebroso reino. Pero, mientras tanto, su madre la buscaba desesperadamente de un extremo a otro del mundo. Vagaba sin descanso día y noche, haciéndose luz en las tinieblas con dos ramas de pino ardientes, preguntando a todos, hombres y dioses, dónde estaba su amada hija Proserpina, la de la dulce sonrisa. Pero nadie podía responderle: unos callaban porque no lo sabían; y otros porque, sabiéndolo, temían incurrir en la furia del poderosísimo dios de ultratumba. Cuando, por último, llegó a Sicilia, Deméter encontró en la hierba el cinturón que su hija había perdido en el agitado momento del rapto, vio las flores esparcidas y pisoteadas y, poseída por la desesperación, se mesó los cabellos. Llena de angustia y de cólera, llegó a maldecir a la tierra que no había sabido cuidar de su hija, y la llamó ingrata e indigna de recibir el don de las opulentas cosechas.

Entonces, a las palabras de la diosa, todo lo que había sobre la tierra se trastornó de pronto: los árboles fueron despojados de sus hojas, las mieses del campo se

marchitaron, y mientras el cielo, antes claro y sereno, se llenaba de nubes grisáceas, los ríos y los lagos se helaron. Ya no se vieron más flores ni hierbas, y los animales, encerrados en los establos, empezaron a bramar de hambre. Ni siquiera los hombres podían salir de sus casas para procurarse alimento o trabajar. Todos estaban reunidos alrededor del fuego intentando calentarse, mientras en el exterior un viento helado barría sin descanso la desolada extensión de tierra.

Pero Apolo, el dios luminoso que, conduciendo el carro del Sol a través del cielo, podía ver todo cuanto sucedía en la tierra, preocupado por lo que estaba ocurriendo, se decidió a informar a Deméter acerca de la suerte que había corrido su hija. La diosa subió rápidamente al Olimpo y, postrada a los pies del más poderoso de todos los dioses, le imploró así:

-¡Oh Zeus, vengo a rogarte que salves a nuestra hija Proserpina!. Después de haberla buscado durante mucho tiempo, por fin he sabido dónde se encuentra: Plutón la ha raptado y quiere tenerla para siempre consigo en el Averno. Pero tú, que además de ser el padre de los dioses y de los hombres eres el supremo custodio de la justicia, libera a Proserpina, a fin de que no pueda decirse que la hija de Zeus tiene un ladrón por esposo.

Ésta fue la apasionada plegaria de Deméter, y Zeus, desde lo alto de su trono, le respondió así:

-Deméter, también yo amo a Proserpina, puesto que soy su padre, y me preocupa mucho su suerte, pero, si queremos ver las cosas como son y dar a los hechos su justo valor, es posible que este rapto no sea una afrenta hecha a ti y a tu hija, sino el signo de un verdadero amor. Además, no olvides que Plutón es mi hermano y un dios casi tan poderoso como yo. Por todo esto creo que podemos considerar deseable el matrimonio de nuestra hija Proserpina con él. Sin embargo, comprendo tu dolor al ver que así te ha sido arrebatada tu hija, y por esta razón, si quieres que esta unión no sea llevada a cabo, lo haré con una condición: que no haya probado ningún alimento en el Averno. Desde tiempos inmemoriales las Parcas tienen establecido que quien haya probado cualquiera de los frutos que allí crecen, no pueda volver del reino de los muertos.

Deméter se aferró a esta última esperanza de que se le restituyera a su hija, pero el Hado no fue benévolo con ella: Proserpina, paseando por los bien cultivados jardines de la mansión de Plutón, tuvo sed y, creyendo no ser vista, tomó una granada de un árbol y mordió siete granos. Pero Ascálafo, malvado hijo de una ninfa del Averno, la vio y la denunció, y le quitó así toda posibilidad de regresar.

Proserpina hubiera estado obligada a pasar toda su vida en el Averno si Zeus, compadeciéndose de ella, no hubiese decidido otra cosa: durante seis meses, la joven sería la esposa de Plutón y viviría con él en el Averno, pero, en los seis meses restantes, estaría al lado de su madre y podría ver la cálida luz del sol.

Éste fue el designio de Zeus, y los dioses acataron su voluntad. Pero desde entonces también la naturaleza sufre, cada año, la misma suerte de Proserpina: durante seis meses permanece prisionera de las oscuras fuerzas del otoño y del invierno, y durante los otros seis meses vuelve a vivir cálida y lozana bajo el cielo sereno de la primavera y el verano.

La *Proserpinus proserpina* s'alimenta, entre d'altres, de plantes de la família de la lisimaquia i de l'herba de Sant Antoni. És un cas estrany entre el grup de les esfinges al qual pertany, doncs mentre gairebé totes les larves d'aquest grup tenen com una espècie de banya a la cua, la larva de *Proserpinus* és orfa d'aquest element.

- 1.Pupa
- 2.Eruga
- 3.Crisàlide

torsió sota el cel

Escultura en marbre negre de
Mèxic de 50x50x20 cm.
Autor: Ferran Cartes